

3.1 CIUTATS, POBLES I CIUTADANIA COMPROMESOS AMB LA PREVENCIÓ DEL CANVI CLIMÀTIC

El canvi climàtic és un fet ben perceptible en el nostre entorn més proper. Afecta la qualitat de vida (i la vulnerabilitat) de les persones de les nostres ciutats i pobles, suposa una greu amenaça real arreu del món i hipoteca el futur immediat de les properes generacions. Cal actuar de forma urgent i responsable.

Avui sabem quines són les causes que provoquen el canvi climàtic i també els seus efectes. D'una banda, la manera intensiva d'habitar i ocupar el territori a moltes de les zones urbanes, àrees metropolitanes, del litoral i també a zones de muntanya (una febre constructora que s'estén amb una o altra intensitat, com una taca d'oli a les comarques més properes). D'altra banda, uns models de creixement econòmic i de consum desmesurat de materials, aigua i energia, formes de mobilitat insostenibles, una emissió de quantitats ingents d'emissions contaminants i greus distorsions dels sistemes fluvials i marins.

La modernització ecològica i social de Catalunya que defensem des d'ICV-EUiA-EPM implica un canvi radical de prioritats respecte als models de desenvolupament vigents. La lògica actual que identifica desenvolupament amb més creixement de consum i recursos és insostenible, gens solidària, i profundament irresponsable. És fa més urgent i necessari que mai un canvi de perspectiva sustentat en els valors de l'equitat social, l'ètica i l'ecologia.

Per això és imprescindible des de l'acció municipal, preservar el territori (determinant de forma responsable els seus usos i la interacció dels espais), combinant els espais urbans i periurbans, els polígons industrials i les infraestructures amb els espais naturals protegits, passant pels mosaics agraris, hortícoles i forestals. Evitant espais segregats que consumeixen acceleradament els recursos del territori (el sòl, l'aigua, l'energia) i actuen sobre el canvi climàtic.

Davant d'aquest repte la participació ciutadana esdevé un aspecte clau per tal de garantir l'equitat, la modernització econòmica, la prevenció ambiental i la implicació social i cultural.

Propostes programàtiques:

- Impulsar marcs estratègics (cartes o acords municipals) on s'estableixin compromisos, metodologies i indicadors, per actuar de manera coordinada (i de manera integrada) en la prevenció del canvi climàtic.
- Reduir les emissions contaminants de les nostres ciutats, adquirint compromisos concrets i avaluables. En la línia dels acords de la Declaració de Vilafranca, impulsada per la Xarxa de Ciutats i pobles cap a la sostenibilitat.
- Impulsar iniciatives locals de reducció, compensació i/o neutralització d'emissions «Movimiento clima» o similars, que permetin implicar el conjunt de la ciutadania. Cal recordar que caldria assumir a nivell internacional compromisos de reducció del 30 % per al 2020 (respecte al 1990), molt difícil d'aconseguir sense el protagonisme actiu del conjunt de la societat.

Territori i urbanisme

Cada vegada es fa més evident la necessitat de desenvolupar polítiques de planificació urbanística a nivell supramunicipal per aconseguir una major racionalitat i eficiència en l'ús del territori i les infraestructures, els models de mobilitat, els equipaments i les polítiques d'habitatge. En aquest sentit cal fer esment als principis del nou Estatut, que legitima un nou urbanisme a Catalunya, i també la Directiva 2001/42/CE sobre l'Avaluació Estratègica de Plans i Programes i l'Estratègia Europea de Medi ambient Urbà, que ens ha de permetre orientar amb criteris racionals, és a dir sostenibilistes, l'expansió urbana, d'acord amb quatre principis bàsics: l'urbanisme, el transport, l'edificació i la gestió urbana.

Propostes programàtiques:

- Promoure una avaluació ambiental del planejament urbanístic que millori les relacions entre les persones i els espais, i fomenti la cohesió del territori, aplicant les eines normatives existents (Llei d'Urbanisme de 2005, Directiva 2001/42/CE) per definir els nous Plans Directors Urbanístics (PDU) i els nous Plans d'Ordenació Municipal (POUM).
- Repensar i enfortir les Agendes 21 locals com a instruments de planificació estratègica integral, municipal i supramunicipal en l'ordenació territorial i urbana sostenible.
- Un urbanisme on tinguin possibilitats de conviure les diferents activitats humanes de forma integrada, evitant els espais funcionals segregats (urbanitzacions). Ordenant l'expansió urbana, reciclant teixits urbans, fomentant un urbanisme bioclimàtic (incorporant patrons de consum d'energia i d'aigua eficients).
- Un urbanisme que promogui la mobilitat i l'accessibilitat de les persones. Afavorint la complexitat urbana, un major protagonisme dels sistemes de transport col·lectiu i sostenible desenvolupant tots els instruments contemplats en la Llei 9/2003 de mobilitat de Catalunya.
- Un urbanisme que promogui la sostenibilitat en l'edificació, prioritzant la rehabilitació i la reutilització davant la febre de noves construccions i promovent la qualitat i l'ecoeficiència en l'ús de recursos i materials.
- Una gestió urbana que atengui les noves realitats i demandes socials, econòmiques, de noves estructures familiars, migracions, preservant el territori, la biodiversitat i els recursos naturals.
- Aquest urbanisme s'ha d'impulsar i promoure amb la participació ciutadana i la responsabilitat social i ambiental que els nous temps demanden. També amb instruments (indicadors) i observatoris que ens permetin avaluar la sostenibilitat dels nostres pobles i ciutats.

Medi natural, món rural

Els municipis que encara gaudeixen d'elements de medi natural en el seu terme municipal han de reconèixer, planificar i dotar de valor el seu medi natural. Han d'establir una responsabilitat compartida amb la gent que viu en el territori, de

manera que siguin els principals protagonistes en favor d'una política socialment justa i ecològicament sostenible.

Posar en valor la riquesa del patrimoni natural del municipi garanteix la seva conservació per a les generacions futures i també com a element d'interès per la potenciació d'un turisme sostenible.

Propostes programàtiques:

- Catalogar i protegir els espais naturals amb valor ecològic, paisatgístic i de connectors.
- Catalogar i protegir els elements d'interès local (arbres monumentals, rieres, arbredes, boscos singulars, fonts...).
- Elaborar un Pla Especial de Protecció del Patrimoni Natural del municipi. En aquesta elaboració hi haurien de participar: propietaris, Agrupacions de Defensa Forestal (ADF), caçadors, pescadors, biòlegs, naturalistes... Realitzar actuacions per millorar la qualitat de la vegetació i les aigües dels nostres rius i rieres.
- Realitzar campanyes de conscienciació per a la població local i els propietaris, amb la finalitat que entenguin que tenir espais naturals protegits és un privilegi i no un problema.
- Potenciar la tasca feta per les ADF, els voluntaris, els agricultors i els propietaris forestals en la protecció i el manteniment del medi natural i en la prevenció d'incendis forestals.
- Informar i assessorar els agricultors, ramaders i propietaris forestals de com aconseguir explotacions més sostenibles i/o certificades ecològicament, i les possibles subvencions dels diferents institucions i de la UE.

Propostes pels municipis més urbans

- Elaborar, amb el suport del Govern, plans de descontaminació dels sòls i territoris periurbans.
- Potenciar i protegir l'agricultura periurbana com a mecanisme de conservació de l'espai.
- Potenciar els plans d'agricultura urbana i dels horts urbans per a protegir el sòl i alhora donar sortida al lleure de la gent gran.

Mobilitat sostenible

El trànsit rodat és la principal causa de contaminació atmosfèrica, acústica, així com d'altres efectes nocius, com la pressió de l'automòbil i el segrest de l'espai públic de la ciutat. Des de la nostra coalició proposem un seguit de mesures per tal de continuar reduint l'ús del vehicle privat a la ciutat, limitar els impactes negatius de la circulació i aconseguir una mobilitat més sostenible i més saludable que tingui en compte les necessitats de la majoria, tot preservant el principi del respecte a l'interès general.

El primer objectiu de la política municipal de mobilitat ha de ser donar prioritat a les persones que es desplacen de forma sostenible: els que van a peu, amb bicicleta, els que es mouen en transport públic. Cal prestar molta atenció als col·lectius amb unes condicions especials de mobilitat: persones amb discapacitats, gent gran i infants. Des del punt de vista de la circulació s'ha de donar necessàriament tota la prioritat al transport públic, tant en les seves condicions de circulació com en la despesa per millorar la qualitat del servei.

Amb aquesta vocació hem de continuar promovent i impulsant pactes de mobilitat i plans de mobilitat urbana per actuar de manera integrada i també de manera concertada.

Propostes programàtiques:

Anar a peu

- Un pla integral d'itineraris i zones per a vianants, concretant les propostes per barris, però amb coordinació a escala de ciutat, ja que mesures aïllades poden restar sense efecte. Cal continuar la feina feta en aquest sentit, estenent-la ara als entorns del mercat o a altres punts de centralitat, i estudiar les possibilitats també a altres barris. Els itineraris per vianants poden fer-se amb minsos recursos, mitjançant l'exclusiva prohibició de pas als vehicles en determinades zones de cada barri.
- Continuar amb la creació de més places d'aparcament per a motos a la calçada. Les voreres han de ser considerades un espai exclusiu del vianant. Les motos només haurien d'aparcar sobre d'elles quan estès expressament autoritzat.

Xarxa bàsica de la bicicleta

- Crear una xarxa bàsica per a les bicicletes, que uneixi tots els barris de la ciutat, entre ells i amb la resta de la xarxa de la ciutat, en aquells carrers on l'estructura ho permeti, amb carrils segregats i sense disminuir l'espai per a vianants. Cal tenir present que la xarxa de carrils bici només té sentit en aquells indrets on el trànsit no està pacificat. Prendre mesures per integrar la bicicleta com un sistema més de transport a la ciutat.

Reducció de l'ús del vehicle privat

- Implantar en l'àrea central de la ciutat una Àrea Verda (seguint el model de Barcelona) per reservar l'espai d'aparcament en calçada als veïns, no als que vénen d'altres poblacions. L'Àrea Verda s'ha demostrat com un instrument de molta utilitat.
- Proposem restringir l'accés a determinades àrees centrals o dels barris, limitant-lo als vehicles de residents i als vehicles autoritzats durant els horaris comercials, a més del transport públic i ciclistes.
- Construir aparcaments soterranis que permetin guanyar espai públic per a les persones. És imprescindible que els cotxes «dormin» sota terra, i per això proposem fer aparcaments municipals i/o de concessió pública, per als residents dels diferents barris del districte.

- Introduir l'ús del cotxe i itineraris compartits (el cotxe multiusuari o *carsharing* i cotxe compartit o *carpooling*) a la nostra ciutat, especialment en els trajectes als polígons industrials i centres de treball.
- Extremer la disciplina vial, especialment quan els conductors i conductores limiten la mobilitat i posen en perill la integritat dels altres: les motocicletes que circulen per les voreres, o les infraccions que perjudiquen el transport sostenible (carrils bici, passos de vianants, carrils i parades de bus, o sobre les voreres, impeding el pas de vianants).
- Pacificació del trànsit: avançar en l'objectiu de declarar la major part de la ciutat Zona 30, amb velocitats màximes de 30 km/hora, excloent d'aquesta limitació les vies bàsiques preferents i les de prioritat per als vianants (20 km/hora).

Transport públic

La prioritat en la circulació l'ha de tenir de forma absoluta el transport públic per raons d'eficàcia, socials i ambientals. La nostra ciutat solament pot reduir de manera apreciable la seva contaminació reduint el trànsit de forma substancial, i per això cal incrementar l'eficiència del transport públic.

- A cada cruïlla, semaforitzada o no, la regulació s'ha de pensar donant prioritat de pas al transport públic, és a dir, a l'autobús. Els semàfors han de prioritzar el pas de l'autobús.
- Vetllarem per la continuació de la xarxa de metro, tramvia o ferrocarril. Garantint, igualment, la interconnexió entre petits municipis.
- Ampliar i acabar de completar la xarxa d'autobusos i minibusos als nostres barris, millorant els estàndards de servei, la freqüència i l'interval de servei i el compliment dels horaris. És especialment important connectar amb autobús el nostre municipi amb les estacions de ferrocarril, de Renfe i de FGC.
- Demanar a les autoritats metropolitanes del transport una remodelació de la xarxa nocturna d'autobusos en el sentit de millorar el servei a les hores de més demanda i adequar el nombre de parades per evitar que l'autobús deixi els usuaris lluny de casa.
- Garantir que els autobusos i els parcs de vehicles de transport i de serveis de les administracions locals adoptin els biocarburants, substituint l'ús dels combustibles fòssils.

Annex

En aquests moments ICV-EUiA-EPM dóna suport a l'extensió i la creació de les següents xarxes tramviàries en una primera fase:

- trambaix: prolongació des de Sant Feliu de Llobregat fins a Quatre Camins;
- tramvia de les comarques Gironines: anella Girona-Costa Brava (sistema tren-tram);
- tramvia del Camp de Tarragona: estrella Reus-Tarragona-Cambrils (sistema tren-tram);
- tramvia del Vallès Occidental: línia Montcada-Ripollet-Cerdanyola-Sant Cugat i ramal des de Cerdanyola a la UAB i Barberà;

- també dóna suport a les inversions previstes en el Pla Director d'Infraestructures (PDI) (metro, FGC i Renfe).

Cal deixar constància igualment dels diversos projectes de noves autopistes emblemàtics als quals ICV-EUiA-EPM s'oposa: Quart cinturó, túnel d'Horta, túnel de la Conreria, tot tenint alternatives sostenibles a aquestes autopistes.

Eficiència energètica i energies renovables

Durant els darrers anys molts municipis han fet passos significatius per promoure iniciatives d'estalvi, d'eficiència i d'impuls de les energies renovables (ordenances solars, plans d'eficiència i estalvi, edificació sostenible...). La contribució municipal a l'aprofitament de l'energia solar tèrmica ha estat decisiva en aquests darrers anys: 38 municipis de la província de Barcelona tenen aprovades ordenances solars que permetran disposar de 150 000 m² de superfície solar l'any 2010 (l'any 2000 només hi havia 3 000 m²). Cal ara plantejar-nos objectius més ambiciosos, amb compromisos concrets i avaluable. Per això promouem plans energètics i instruments per fomentar una nova cultura energètica a nivell municipal.

Propostes programàtiques:

- Promoure estratègies de planificació i de gestió energètica a nivell municipal o territorial (petits municipis) que contemplin diferents objectius, mesures d'actuació i sistemes d'avaluació.
- Promoure agències locals o territorials d'energia, amb la implicació dels diferents actors: institucions, empreses del sector, universitats, entitats cíviques, per garantir el disseny i l'aplicació dels plans energètics, que haurien de contemplar auditories energètiques, mesures quantificables per a la reducció del consum energètic (l'estalvi i l'eficiència energètica), l'increment de l'aportació de les energies renovables, així com la definició de nous serveis energètics.
- Promoure Xarxes d'AGL Energia i Observatoris d'Energia per fer complir les directives de la UE sobre estalvi i eficiència energètica i especialment la nova política integrada sobre l'energia i el canvi climàtic, proposada per la Comissió europea el 10 de gener de 2007, que contempla dos objectius molt importants:
 - ✓ reduir, com a mínim, el 20 % del consum de l'energia primària a través de mesures d'estalvi i eficiència energètica per l'any 2020,
 - ✓ aconseguir un 20 % de fonts d'energies renovables pel 2020.
- Aquesta fita que ha de permetre una intensificació de les iniciatives municipals en l'aplicació de les energies netes: solar, eòlica, geotèrmica, biomassa i minihidràulica.
- Avançar cap a un model d'energia més distribuïda, descentralitzada en el territori, fomentadora de la innovació (R+D+I), i frontalment oposada als interessos dels grups poderosos del sector, partidaris de la concentració, del control i de les centrals nuclears.

Nova cultura de l'aigua

La nova cultura de l'aigua és una forma d'entendre la nostra relació com a humans amb un bé natural limitat que és imprescindible per a la vida i l'activitat econòmica.

La nostra coalició és la que millor ha entès el repte plantejat per les condicions climàtiques de Catalunya i ho hem traduït en polítiques a nivell de país que han canviat les perspectives estatals d'espoli hídric al qual estàvem «condemnat» el 2003. Tractar el cicle de l'aigua de forma integral vol dir fer un ús sostenible i eficient, garantint la seva qualitat i assegurar el manteniment de la biodiversitat ecològica dels espais fluvials.

El servei d'abastament d'aigua potable és competència exclusiva dels ajuntaments i el model de gestió del servei també és un aspecte a plantejar. La gestió directa per part de l'ajuntament, sigui com a servei municipal, sigui com a societat privada municipal, és un model que garanteix el control públic dels recursos hidrològics. Des dels ajuntaments hem de tenir una visió integral del cicle humanitzat de l'aigua. Així doncs, l'abastament d'aigua, el clavegueram i la depuració ens han d'ocupar.

La Directiva marc de l'aigua proposa la regulació de l'ús de l'aigua i dels espais associats a partir de la capacitat que aquests tenen de suportar diferents tipus de pressions i impactes. Per tant, cal promoure i garantir també des de l'administració local l'explotació i l'ús del medi de manera responsable, racional i sostenible.

Propostes programàtiques:

- Accions per a la gestió de la demanda i l'augment del rendiment de la xarxa:
 - ✓ Aplicar tarifes progressives que, al mateix temps que protegeixen un nivell bàsic de consum atenent al número d'usuaris en l'habitatge, amb un llindar bàsic entre uns 110 i 130 litres per persona i dia, sancionin el consum excessiu i premii l'estalvi.
 - ✓ Controlar el consum de tots els usos, inclosos els serveis de l'ajuntament, mitjançant comptadors i un seguiment continu. Invertir anualment en el manteniment i la renovació de les xarxes de distribució.
 - ✓ Aplicar el decret d'ecoeficiència en aquest àmbit i completar-ho, si cal, amb l'aprovació de l'ordenança d'estalvi d'aigua: reutilització d'aigües grises, aprofitament d'aigua de pluja, reutilització d'aigua sobrant de piscines, sistemes i mesures d'estalvi, jardineria sostenible (xarxa de rec amb aigües freàtiques, etc.).
- Accions de sensibilització i de consum responsable:
 - ✓ Informar del consum mitjançant un rebut comprensible que doni elements de referència per motivar l'estalvi (històric anual en l/d/h, llindar bàsic, preu mig a la ciutat l/d/h, etc.).
 - ✓ Realitzar campanyes educatives permanents que informin dels beneficis ambientals, socials i individuals d'instal·lar tecnologies eficients en l'ús de l'aigua amb la implicació dels diferents sectors professionals de la gestió de l'aigua en el municipi.
- Accions de tancament del cicle humanitzat de l'aigua:
 - ✓ Redactar i aplicar plans directors de clavegueram i execució anual d'inversions.
 - ✓ Construir dipòsits antidescàrrega del sistema unitari de clavegueram per evitar que l'aigua sense depurar contamine el medi.
 - ✓ Si encara no en tenim, instar a la construcció de depuradores i l'aprofitament de l'aigua depurada.

- ✓ Elaborar, amb la cooperació de l'ACA (Agència Catalana de 'Aigua), estudis que ens permetin conèixer les potencialitats hídriques del municipi per tal d'ajustar la gestió de la ciutat i el creixement urbanístic des de l'equilibri ecològic.

Minimització i gestió de residus

En els darrers temps, amb el canvi de govern a la Generalitat, hem avançat significativament als municipis en les polítiques de reducció, de recollida selectiva, de reciclatge i de gestió dels residus. Cal, però, una visió encara més ambiciosa per fer possible una política de residus veritablement sostenible. Primer de tot, cal frenar el consum desmesurat de la nostra societat que contribueix als efectes de canvi climàtic. Cal contribuir des del món local a canviar una lògica econòmica i de consum intensiu que malbarata materials i de recursos, per una altra lògica basada en criteris de prevenció, recollida selectiva, recuperació i reciclatge que contribueixi a allargar el cicle total de materials, a rendibilitzar-ne l'ús i evitar la incorporació de materials nous en els cicles productius.

Propostes programàtiques:

- Promoure l'ecodisseny i la desmaterialització de l'economia (millora del disseny i dels processos productius) per reduir el consum de matèries primeres, aprofitant materials reciclats i/o reciclables i allargant-ne la vida útil. Partir del principi que el millor residu és aquell que no es produeix.
- Foment de la minimització i de la separació en origen i de la recollida selectiva en tots els àmbits i al llarg de tot el procés: fabricants, distribuïdors, ciutadans i administracions.
- Foment de la separació i de la recollida eficient dels productes d'especial toxicitat o risc mitjançant l'establiment de punts de recollida habilitats.
- Recuperar el màxim de materials dels residus per tal de reciclar-los.
- Reduir l'impacte ambiental del residu que no es pot aprofitar i que va a tractaments finalistes: dipòsits incontrolats o depuradores.
- Potenciar la cooperació municipal i supramunicipal en la gestió dels residus, mitjançant la transferència de coneixements i d'experiències, l'establiment de mancomunitats, consorcis i equipaments compartits, tant en matèria de reducció com de recollida selectiva, de reciclatge, de reutilització i de recuperació. Aprofitament del biogàs.
- Contribuir a desplegar el Contracte-Programa 2006-2010 de l'Agència de Residus de Catalunya (ARC) mitjançant les actuacions previstes en els convenis de col·laboració amb els municipis. Adequant les diferents responsabilitats, infraestructures i capacitat de finançament.
- Potenciar les actuacions de sensibilització ambiental amb la ciutadania per incrementar la recollida selectiva de la matèria orgànica i de la recollida comercial.

- Normalitzar els sistemes de finançament íntegre de la gestió sostenible dels residus. Una política fiscal transparent i incentivadora de la recollida selectiva (publicitar el retorn del cànon de residus), garantint l'equitat, la participació i la transparència.

Contaminació atmosfèrica

Reduir el nivell d'emissions contaminants de les nostres ciutats i recuperar la qualitat de l'aire d'acord amb els paràmetres que marquen les directives de la UE és una exigència de primera magnitud en la què han de confluïr tots els esforços de les diferents administracions, i on també és necessària la col·laboració dels agents socials i del conjunt de la societat.

Propostes programàtiques:

- Fomentar totes les actuacions públiques i privades orientades a afavorir l'acompliment del Protocol de Kioto sobre la reducció d'emissions de CO₂.
- Fer complir els acords i els compromisos de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat i d'altres instàncies municipalistes com la *Red de Ciudades por el Clima* i els Compromisos d'Aalborg.
- Activar tots els recursos necessaris per fer complir el Pla d'Actuació de les Zones de Protecció Especial Atmosfèrica (40 municipis), establint els mecanismes de seguiment i control, en col·laboració amb les institucions supramunicipals i del govern.
- Establir sistemes de vigilància, control i mesura dels nivells de contaminants a l'atmosfera, d'acord amb la legislació vigent, creant o compartint unitats mòbils i l'aplicació de les noves tecnologies per fer el seguiment.
- Elaborar els mapes sònics urbans i les mesures de prevenció pertinents com a instruments de planificació municipal per prevenir i reduir la contaminació acústica.
- Actuar per minimitzar altres fonts de contaminació atmosfèrica, contaminació lumínica, contaminació odorífera, radiacions electromagnètiques.

Consum responsable i foment de la producció ecològica

La modernització econòmica de Catalunya passa, fonamentalment, per triar i defensar polítiques de consum, econòmiques i de producció que serveixen per reorientar la nostra economia en la línia que ja estan fent altres països europeus. Cal posar l'accent en models productius i industrials d'alt valor afegit i molt eficients energèticament, apostar per les empreses implicades amb el medi ambient (disseny i processos ecoeficients, energies renovables, compra verda, agricultura ecològica, serveis de turisme responsable, responsabilitat social corporativa, etc.). Cal en aquest sentit que les administracions locals exercir una actitud exemplificadora.

Propostes programàtiques:

- Impulsar l'ambientalització dels serveis municipals, establint plans concrets i promocionant models de consum respectuosos amb el medi, garantint la protecció de l'entorn i el benestar de les persones.

- Fomentar la compra verda i la contractació ecològica de béns i serveis per tal d'influir sobre els mercats i afavorir nous hàbits de consum, productius i comercials.
- Adoptar criteris normatius per facilitar la compra de productes i de serveis ambientalment sostenibles i de comerç just i responsable, aplicant totes les possibilitats que ofereixen les polítiques fiscals.
- Fomentar la biodiversitat i la producció ecològica (recuperació de varietats i manteniment del banc de llavors) així com sensibilitzar i fer conèixer les seves diversitats i qualitats.
- Incentivar les millors pràctiques i el seu reconeixement social, facilitant el compromís actiu de la ciutadania.

Educació ambiental, sensibilització i participació

Les persones de les nostres ciutats i dels nostres pobles són cada vegada més conscients de la importància i la responsabilitat de la nostra conducta col·lectiva sobre el canvi climàtic. Cal fer possible el canvi de moltes actituds i hàbits quotidians: en relació a allò que consumim, a l'ús de l'energia, de l'aigua, dels recursos naturals, de l'espai, de l'aire. És imprescindible per actuar local i globalment. Cal un canvi radical, i per això cal informar, sensibilitzar i educar en els valors de la sostenibilitat. La implicació i la participació ciutadana són indispensables per canviar el rumb actual i preservar el nostre entorn i territori.

Propostes programàtiques:

- Cal fomentar i consolidar els consells de participació de medi ambient i/o de sostenibilitat que promoguin les Agendes 21, nova cultura de l'aigua, mobilitat, prevenció de residus, agendes escolars, etc., i les xarxes ciutadanes que defensen aquests principis.
- Cal educar per modificar comportaments, donant suport a activitats ambientals en els municipis. Crear espais i recursos informatius, establint indicadors d'avaluació compartits en la seva definició i elaboració.
- Cal promoure la participació dels diferents actors municipals (polítics i tècnics) i sectors socials en la formació sobre gestió ambiental i canvi climàtic.
- Cal, en definitiva, ser més eficients, per adequar la gestió municipal ambiental als requeriments del nostre temps.

Defensa dels animals

La societat moderna, democràtica, culta i sensible ha d'incorporar entre els seus objectius bàsics i prioritaris la defensa d'aquells col·lectius i sectors especialment febles o fràgils.

Des del pensament ecosocialista defensem el medi ambient com una globalitat que ens envolta. Tot el que conforma l'entorn, les muntanyes i les plantes, els rius i els mars, els animals i les persones, son parts indissolubles del medi. No podem fer acció ecologista

només incidint en els temes de contaminació, residus o mobilitat. Si volem pensar globalment, defensar la biodiversitat i lluitar per desenvolupar una societat més sostenible, cal incorporar al nostre discurs la problemàtica dels animals en tots els seus camps d'incidència.

Malgrat la divisió de competències entre les diferents administracions, el cert és que des del municipi s'acaben gestionant la majoria de problemàtiques relacionades amb el benestar dels animals i la defensa dels seus drets. Aquesta problemàtica és força ampla i variada, i pot afectar el medi ambient urbà, el medi rural i el medi natural.

Propostes programàtiques:

- Introduir la problemàtica dels animals dins la gestió municipal.
- Desenvolupar en el marc municipal programes específics per a animals de companyia, botigues, animals periurbans, silvestres...
- Controlar les llicències d'activitats de totes aquelles iniciatives relacionades amb animals.
- Crear o millorar els Centres d'Atenció d'Animals de Companyia, d'animals abandonats, d'abast comarcal i en coordinació amb les associacions defensores o protectores.
- Desenvolupar programes de sensibilització ciutadana i escolar envers la problemàtica animal.
- Redactar ordenances estrictes sobre la protecció i la defensa dels animals i garantir el seu compliment.
- Prohibir la instal·lació de circs amb animals en tot el terme municipal.

10 PROPOSTES PER PROMOURE LA MODERNITZACIÓ ECOLÒGICA DES DELS MUNICIPIS

1. Promoure uns models de consum i una economia (disseny de productes i serveis, activitat industrial, turisme i pautes de consum) moderna compromesa amb els valors i la lògica de la sostenibilitat. Incentivar la compra verda i la contractació ecològica de béns i serveis, establint plans concrets d'optimització de recursos i d'ambientalització dels serveis municipals.
2. Reduir les emissions contaminants de les nostres ciutats adquirint compromisos concrets i avaluables, tal com estableix la UE respecte als valors límits de qualitat de l'aire i d'acord amb el Pla d'Actuació de les Zones de Protecció Especial per reduir els contaminants de diòxid de nitrogen i partícules en suspensió a 40 municipis de Catalunya), elaborat pel Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat.

3. Reduir el consum energètic a través de mesures d'estalvi i eficiència energètica. ICV-EUiA-EPM proposa a nivell d'Estat una reducció del 20 % de l'energia primària l'any 2020, respecte el 2000. Això vol dir assumir compromisos, en la línia de la Declaració de Vilafranca (Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat), de reduir el consum energètic municipal un 1,5 % com a mínim, cada any.
4. Incrementar les aportacions de les fonts d'energia renovables a nivell municipal, com a mínim en un 1,5 % cada any. ICV-EUiA-EPM proposa que l'energia primària procedent de fonts renovables suposi el 30 % per l'any 2020 a nivell estatal.
5. Contenir l'extensió urbana i preservar el territori. Evitar els espais funcionals segregats que condicionen greument la mobilitat, que consumeixen de forma intensiva els recursos del territori (sòl, aigua, energia) i que actuen sobre el canvi climàtic. Repensar i enfortir les Agendes 21 locals.
6. Establir com a premissa bàsica de la política municipal de mobilitat donar prioritat a les persones, les que van a peu, les que utilitzen el transport públic, les que fan servir la bicicleta, les persones amb condicions especials de mobilitat i especialment els infants. Reduir l'ús del vehicle privat a la ciutat.
7. Reduir el consum d'aigua domèstica (i municipal) establint tarifes progressives, una gestió i un control eficient, aplicant els criteris d'estalvi, d'aprofitament i de reutilització establerts per l'Agència Catalana de l'Aigua i l'Ordenança municipal de nova cultura de l'aigua de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat.
8. Promoure el disseny i els processos de producció, de distribució i de «recuperació» dels productes atenent el cicle de vida útil, minimitzant, separant en origen i recollint selectivament els residus generats en tots els àmbits d'actuació.
9. Integrar la preservació del patrimoni natural i la biodiversitat dels nostres municipis en l'estratègia de modernització ecològica i social de Catalunya, garantint la funció ecològica dels connectors i espais protegits.
10. Estimular processos de recerca i d'innovació social i tecnològica amb tots els agents del territori (centres d'ensenyament, empreses, universitats, associacions), per generar noves oportunitats econòmiques, socials i d'R+D+I, prenent com a referent el desenvolupament sostenible i la modernització ecològica.